

két bánya közül a szebb, impozánsabb Ferenc-bányába zuhan velünk a lift. Nem valamennyiünkkel, turnusonként ugyanis csupán 6-6 embert bír el kockázat nélkül a csilléket föl- és leszállító szerkezet. Előzőleg mindenki nyilatkozatot köteles aláírni, amelynek értelmében saját felelősségére vállalkozott a földalatti kirándulásra. Az egyik bajtárs már a zuhanás kellőközepén bizalmasan elárulja, hogy a nagy tolongásban bizony ő volt olyan ravasz és elamerikázta a nyilatkozat aláírását. Kajánul mosolyog hozzá, minthacsak arra kibicelné, hogy lent most már tényleg történjen valami; vele nem lehet kibabrálni.

Máskülönben nem veszedelmes a dolog, vastag drótkötél húzza-ereszti a liftet s ha netalán elszakadna a kötél, az automatikusan jelentkező rugószerkezet u. n. fékpofoákat nyom a vezetősinékhez, ezzel pedig olyan nagymérvű surlódás áll elő, amely azonnal rögzíti a liftet.

Ha az ember mindezeket tudja, bizonyára kisebb szorongással érezkedik le a 184 méteres mélységbe. Előbb a 110 méteres, már kiaknázott felsőtárna mellett siklunk lefelé (ez a világ legmagasabb földalatti ürege); a világlányfényben szikráznak a szédítőmértű templomszerű terem sófalai; fönt 110 méter magasságban ezt olvassuk: „Hazatérés, 1939”.

Lent a mélyben folyik a munka. Iparvágányon futkározna a sóval megterhelt csillék, zug- és éselő gép.

A bánya története (a mogyoróhéj-elmélet elkerülhetetlen alkalmazásával) a következő:

Már a rómaiak bányásztak Aknaszlatinán, az ősi tengerek lerakódási telepén, de azután feledésbe merült ez a sóterület. A magyar bányászat 1808-ban kezdte meg a munkát óvatosan, vigyázva arra, hogy pillér alá mindig pillér, üreg alá üreg kerüljön. Így kölcsönöznek biztonságot a bányának a beomlás veszedelme ellen. Eleinte lassan ment a munka, amelynek tempója az utolsó évtizedekben fokozódott, de az aknaszlatinai, mintegy 3 négyzetkilométeres és 600 méter vastag sóréteget most is csak mindössze 1 százalékban tárták föl. A hazatérés utáni jelentékenyebb termelés alig indult meg, hiszen nehéz a szállítás, meg azután Németországgal érvényes és föl nem mondható szerződésünk is van só átvételére. A szerződés nem súlyos, még ebben az esztendőben letelek, úgyhogy mégis ütemesebb már az aknaszlatinai munka s a Ferenc-bányából fölérkezett első sóval telt csillét éppen társaságunknak volt szerencséje örömmel üdvözölni. Három hónap óta ez volt az első sómennyiség, amely napvilágot látott, de következik a többi is, amennyiben naponta 18 vagonnyi só szállítanak el Aknaszlatináról teherautókon (sajnos, az aknaszlatinai vasútvonal is román területre esett), viszont a naponta játszva termelhető sómennyiség 300 vagon is lehetne.

Sok-sok mindent lehetne még lerögzíteni az aknaszlatinai sóbánya csodáiról; megnéztük valamennyit, megérte azt a fáradságot, amelyet az aknába beépített falépcsők megmászása jelentett. (Ha valaki nem tudná esetleg: tárna a neve a vízszintes irányban elhelyezkedő üregnek, az akna viszont függőleges irányú). Jegyezzük meg föl, hogy a bányában azért építenek mindent fából, mert a vasat kikezdi a só, amelynek viszont a víz a legnagyobb ellensége. Védekeznek is ellene rendületlenül.

Huszon Volosin háza és a volt szicsák tanya a legérdekesebb

Az aknaszlatinai tudomány beszerzése a tervezettnél több időt vett el, Huszon tehát kurtábbra kellett szorítani a nézelődést. Volosin exminiszterelnök házával gyorsan véghezvethetünk; négyablakos, földszintes épület, semmi különös. Annál megdöbbentőbb a szicsgárdisták volt tanyája a görögkatolikus iskolában, ahol még ma is üvegcserepek, be-

tört ablakok, véres nyomok, összelőtt menyeyezte fogadják a belépőt. Itt laktak Volosin rongyos, kalandot kereső, importált szegénylegényei, amíg Prchala tábornok nekik nem uszította cseh hadait.

Igy fest az épület emelete, amely lakatlanul várja a tatarozást, de lent az egyik tanteremben apróságok énekelnek lelkesen és magyarul. Eppen énekórát tart a tanítókisasszony.

Megérkezés Munkácsra

Este érkezünk Munkácsra. A vacsora

előtti séta első impressziói: Munkácson mindenki magyarul beszél és nagyon érdekes, hogy Bataék jogutódja: a CIKTA magyar színekben tündöklő kirakatában így kelletti portekáját: „Balatonra új cipőt!”

Holnap a vereckei, ungvári és radványi tapasztalatok után Kassára érkezünk. (Utunk félidejében egy kis pihenőt adunk az olvasónak, az utriportot majd szombati számunkban folytatom).

Valutaügyet tárgyalt a szegedi törvényszék

Bizonyításkiegészítést rendeltek el egy 2500 dolláros be nem jelentett követelés ügyében

(A Délmagyarország munkatársától.) Hosszú szünet után kedden ismét tárgyalt a szegedi törvényszék harmadik számú, Habermann Gusztáv tanácselnök vezetésével működő büntetőtanácsa, amelynek hatáskörébe az adócsalási, uzsora, stb. vétségek tartoznak. *Friedrik-Friedmann József* csengelési földtulajdonos és volt felesége kerültek ezalkalommal a tanács elé, mindkettőjüket *külföldi fizetési eszközök bejelentésének elmulasztása által elkövetett vétséggel* vádolta az ügyészség.

Friedrik-Friedmann József 1928-ban jött haza Amerikából és az újvilágban gyűjtött pénzen *Csengelén* birtokot vásárolt. Pénzét nem hozta magával hazajövelekor teljes összegében: 2500 dollárja maradt egy *Arizona-állambeli banknál*. Megbízott egy budapesti bankbizományost, hogy követelését részletekben utal-

tassa át Magyarországra. A bankház útján 1930-tól 1935-ig részletekben meg is kapta a 2500 dollárt, de gondatlanságból nem jelentette be a Nemzeti Banknál az összeget.

Kardos Ignácné, Friedrik elvált felesége 12 dollár, nyolc darab 10 koronás és három darab 20 koronás arany bejelentését mulasztotta el.

Mindketten azzal védekeztek, hogy nem voltak tisztában az idevonatkozó rendeletekkel, azért nem jelentették be a dollárokat. Az aranyra vonatkozólag *Friedrik* volt felesége elmondta, hogy egészen elfeledkezett róla, hogy a pénzdarabok szekrényében hánykolódnak.

Burger Béla dr. védő bizonyításkiegészítési indítványt terjesztett elő és két tanút jelentett be. A törvényszék elrendelte a bizonyítás kiegészítését és a tárgyalást elnapolta.

Írógép, kerékpár, rádió, gramofon, varrógép alkalmi vételek is. Alkatrészek, lemezek óriási választékban, olcsó árban, hosszú részleire **Déry Géparuház Rt.** Írógép javítás. Kiss u. Alapítva 1882. Nagy javítóműhely.

Szerdán sztrájkba lépnek az Alföldi Cementgyár munkásai

Bérmozgalmak a szegedi gyárakban

(A Délmagyarország munkatársától.) Szerdán reggel hét órakor az Alföldi Cementgyár mintegy száz munkása sztrájkba lép és nem jelenik meg a gyár Mérey-utcai telepén, míg a gyár vezetősége elé terjesztett kívánságukat nem teljesítik. A sztrájkot kedden este a Hivatásszervezet székházában határozták el. A munkások előadták, hogy a munkabérek olyan alacsonyak, hogy nem biztosítják a megélhetést, ezért *béremelést kérnek*. Követelésük között szerepel *fürdő, mosdóhelyiség és öltöző* létesítése, mert eddig nem tudtak munka után, vagy étkezés előtt kellően megmosdani és nem tudták utcai ruhájukat és élelmüket elhelyezni olyan helyen, ahol az védve lett volna. A sztrájkügyben az iparhatóságot kéri fel a tárgyalások lefolytatására, amennyiben ez nem vezetne eredményre, úgy a minisztériumhoz fordulnak döntés végett.

Bérmozgalom indult meg az *Angol-Ma-*

Német nyelvgyakorlásra remek alkalmat nyújt a Délmagyarország német diákvendég akciója

Felvilágosítás és jelentkezés a kiadói hivatalban. Aradi utca 8.

gyár Jutafonó gyárban is, a Hivatásszervezet közlése szerint a munkások sztrájkbalépnek akkor, ha délig a gyár vezetősége nem értesíti őket a tárgyalások megkezdéséről. *A Szegedi Kenderfonógyár munkásai* reggelre várják az igazgatóság értesítését. Béremelést kérnek az *újszegedi kendergyár* munkásai is, ebben a gyárban még nem hoztak sztrájkhatározatot, remény van arra, hogy rövid időn belül teljesítik a béremeléssel kapcsolatban fölmerült kívánságokat.

20 éve fennálló

gebonakereskedés teljes felszereléssel, be- tegség miatt átadó.

Szántó Rezső Szeged.

Német kereskedelmi akadémia Pozsonyban

Prága, június 13. A prágai „Der Neue Tag” jelenti, hogy a szlovák kultuszminisztérium *német kereskedelmi akadémia felállítását engedélyezte Pozsony számára*. A főiskolát a város fogja fenntartani és a város bocsát alkalmas épületet rendelkezésére. A három évfolyamból álló akadémia szeptember 1-én kezdi meg a tanítást.